

Ernest Naville, 2-a parto
Radioprelego de Claude GACOND, SRI 488, 1973.02.14 & 17

Cl.- Parolas Claude Gacond.

Dum kelkaj radioprelegoj ni interesiĝas pri la vivo kaj penso de la ĝeneva filozofo Ernest Naville, kiu estis la unua honora prezidanto de Svisa Esperanto-Societo.

La infaneco de Ernest Naville estis tre feliĉa kaj harmonia. Naskiĝinta la 13-an de decembro 1816 en Chancy, vilaĝeto apud Ĝenevo, kie lia patro estis pastoro de la protestanta paroĥo, Ernest Naville fakte kreskis en alia vilaĝo nomata Vernier, situanta borde de la rivero Rodano je kvin kilometroj de la urbo Ĝenevo. En tiu vilaĝo François Naville, la patro de Ernest Naville, aĉetis bienon kun grandsinjora domo por starigi edukpensionon. Jam du jarojn post la naskiĝo de Ernest Naville François Naville eksciĝis el sia pastora funkcio por sin dediĉi al sia eduka tasko. Li estis amiko de la svisaj edukistoj Heinrich Pestalozzi kaj pastro Girard, kiuj alportis veran revolucion en pedagogio. En 1818 Heinrich Pestalozzi okupiĝas pri georfoj en la urbo Yverdon kaj pastro Girard planadas la eduk-sistemon en la urbo Friburgo. François Naville iris observi ilian laboron kaj inspiriĝis de iliaj eduk-sistemoj.

François Naville havis tre altan idealon. E1 siaj gefiloj kaj el la infanoj, kiujn li havis en sia pensio, li volis fari homojn ne nur kapablajn harmonie plenumi sian devon en tiu ĉi mondo, sed ankaŭ preparitajn al la etema transmonda vivo, kiu por li estis la vera destino de la homoj.

Li ellaboris studplanon, kiu celadis plenajn korpan kaj mensan disvolviĝojn de liaj edukatoj. Tiu studoplano antaŭvidis korpajn ekzercojn : gimnastikadon, naĝadon en la rivero Rodano, ekskursadon en la najbaraj regionoj. Aliaj ekzercoj celadis la akriĝon de la vidpercepto : observadon de la naturo. Tria speco de ekzercoj rilatis al la aliaj sentoj kaj provis disvolvi la juĝokapablon. Fine la artoj, inter ili desegnado kaj muziko, okupis grandan lokon en tiu instruplano.

La instituto de François Naville havis organizon sub formo de konstitucia monarkio. Konsilantaro elektita de la gelernantoj okupiĝis pri la intema vivo, organizaj problemoj kaj eĉ decidis la punojn, tio sub la kontrolo de François Naville mem.

Kion François Naville volis eviti, tio estis la konkuremo inter la gelernantoj. Konkuro vekas rivalecon. Li opiniis, ke ĉiu devas nur kompari sin al si mem. Pro tio la instrufakoj estis sendependaj unuj de la aliaj kaj la instruado estis individuigita. Oni povis vidi lernanton, kiu estas en unu klaso por studi la francan lingvon kaj en tute alia klaso por la studo de alia fako : geografio, historio, latina lingvo, matematiko, kaj tiel plu.

En tiu edukejo la aktivecoj estis efektivigitaj plej eble ekstere, kiam la vetero tion ebligis. Ĉiuj tiuj faktoj atestas, ke François Naville estas unu el la patroj de la moderna instruado.

Sed François Naville, kiel ni jam diris, volis pretigi siajn gelernantojn ne nur por la vivo en tiu ĉi mondo, sed ankaŭ por la transmonda vivo. Li mem okupiĝis pri la religia instruado kaj ĉiutage li gvidadis diservon, kiu grupigis la tutan domon : la gelernantojn, la geinstruistojn kaj la geservistojn. En la instituto de François Naville ĉiuj agoj de la vivo devis esti influataj de religia sento. La tuta vivo de Ernest Naville estis markita de tiu kristana edukado.

SinJORino Adrienne Naville-Arnold, la patrino de Ernest Naville, ne nur okupiĝis pri la edukado de siaj gefiloj. Ŝi samtempe estradis la servistaron de tiu lernejo, kiu grupigis pli ol cent gelernantojn.

En tiu instituto Ernest Naville travivis tre feliĉan infanecon. Liaj talentoj povis disvolviĝi en kontakto kun multaj gefratoj kaj gekamaradoj. Malgraŭ la ekstera vivo kaj la korpaj ekzercoj Ernest Naville fizike ne iĝis tre fortika. Tre frue oni rimarkis, ke li estis sufiĉe talenta en la beletraj fakoj. Tamen li ricevis manlaboran instruadon, kaj la tutan vivon li ŝatis ripozi de la intelekta laboro per lignaĵista laboro kaj ĝardenumado.

François Naville partoprenis konkurson pri instrumentadoj, kiu estis proponita en 1828 de la Pariza Societo pri Instrumentadoj, kaj li gajnis premion en 1829. Lia konkursa laboro estis poste publikigita sub la formo de eseoj : 1831 : *Traktato pri publika edukado* ; 1836 : *Pri la leĝa karitato*. Tiuj eseoj famigis François Naville en la edukaj medioj kaj vizitantoj alfluadis en lian eduk-instituton en Vernier apud Ĝenevo. Fine François Naville publikigis memuaron pri la popola edukado por la svisa societo : « Société d'utilité publique helvétique ». Kun Heinrich Pestalozzi kaj pastro Girard, François Naville estis unu el la plej famaj svisaj edukistoj de la 19-a jarcento.

Vi aŭdis prelegon el Svislando pri la infaneco de la ĝeneva filozofo Ernest Naville, la unua honora prezidanto de Svisa Esperanto-Societo. Parolis Claude Gacond. Gis reaŭdo!

Kopirajto © Claude GACOND, www.esperanto-gacond.ch
Prilaboris: [Stefano KELLER](#), julio 2012